

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

3 päivänä helmikuuta 2021*

Ennakkoratkaisupyyntö – Direktiivi 97/7/EY – 9 artikla – Direktiivi 2011/83/EU –
27 artikla – Direktiivi 2005/29/EY – 5 artiklan 5 kohta – Liitteessä I oleva 29 kohta –
Sopimattomat kaupalliset menettelyt – Toimituksen, jota ei ole tilattu, käsite –
Juomaveden jakelu

Asiassa C-922/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Hoge Raad der
Nederlanden (Alankomaiden ylin tuomioistuin) on esittänyt 13.12.2019 tekemällään päätöksellä,
joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 17.12.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Stichting Waternet

vastaan

MG,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen sekä tuomarit C. Toader (esittelevä
tuomari) ja M. Safjan,

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Stichting Waternet, edustajinaan F. E. Vermeulen ja F. H. Oosterloo, advocaten,
- MG, edustajanaan R. K. van der Brugge, advocaat,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. K. Bulterman ja C. S. Schillemans,
- Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek, J. Vlácil ja S. Šindelková,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

- Itävallan hallitus, asiamiehenään A. Posch,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään N. Ruiz García, M. van Beek ja C. Valero,
- päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,
- on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kuluttajansuojasta etäsopimuksissa 20.5.1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY (EYVL 1997, L 144, s. 19) 9 artiklan, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta 25.10.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU (EUVL 2011, L 304, s. 64) 27 artiklan sekä sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11.5.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL 2005, L 149, s. 22) 5 artiklan 5 kohdan ja liitteessä I olevan 29 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat vesilaitos Stichting Waternet ja kuluttaja MG ja jossa on kyse kyseisen laitoksen toimittaman juomaveden kulutukseen liittyvien laskujen maksamista koskevasta kanteesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 97/7

- 3 Direktiivin 97/7 johdanto-osan 16 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”ei voida sallia sellaista myynninedistämistekniikkaa, jonka mukaisesti tuote lähetetään tai palvelu suoritetaan maksua vastaan kuluttajalle ilman kuluttajan tilausta tai nimenomaista sopimusta, paitsi jos kyse on korvaavan tuotteen toimittamisesta”.
- 4 Kyseisen direktiivin 9 artiklassa, jonka otsikko on ”Toimitus, jota ei ole tilattu”, säädetään seuraavaa:
”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet:
 - kieltääkseen kuluttajalle ilman hänen tilaustaan tapahtuvan tavaran toimituksen tai palvelun suorittamisen, jos toimitukseen sisältyy maksuvaatimus,

– vapauttaakseen kuluttajan vastasuorituksesta sellaisesta toimituksesta, jota ei ole tilattu; vastaamatta jättäminen ei tällöin merkitse tarjouksen hyväksymistä.”

Direktiivi 2011/83

5 Direktiivin 2011/83 johdanto-osan 14 ja 60 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(14) Tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa sopimusoikeuden alalla annettuun kansalliseen lainsäädäntöön sellaisten sopimusoikeudellisten näkökohtien osalta, joita ei säännellä tällä direktiivillä. Tästä syystä tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa kansalliseen lainsäädäntöön, jolla säännellään esimerkiksi sopimuksen tekemistä tai sen pätevyyttä (esimerkiksi suostumuksen puuttuessa). – –

– –

(60) [Direktiivissä 2005/29] kielletään toimittamasta kuluttajille tavaroita tai suorittamasta heille palveluja, joita ei ole tilattu, mutta siinä ei säädetä sopimusoikeudellisista oikeuskeinoista, joten tässä direktiivissä on tarpeen ottaa käyttöön sopimusoikeudellinen oikeuskeino, jolla kuluttaja vapautetaan vastasuoritusvelvollisuudesta tällaisen toimituksen tai suorituksen osalta, jota ei ole tilattu.”

6 Kyseisen direktiivin 3 artiklan, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämä direktiivi ei vaikuta kansalliseen yleiseen sopimusoikeuteen, kuten sopimuksen pätevyyttä, tekemistä tai vaikutuksia koskeviin sääntöihin, ellei yleisen sopimusoikeuden näkökohtia säännellä tällä direktiivillä.”

7 Mainitun direktiivin 27 artiklassa, jonka otsikko on ”Toimitukset ja suoritukset, joita ei ole tilattu”, säädetään seuraavaa:

”Kuluttaja on vapautettu vastasuoritusvelvollisuudesta tapauksissa, joissa on kyse sellaisesta tavaroiden, veden, kaasun, sähkön, kaukolämmön tai digitaalisen sisällön toimituksesta tai sellaisesta palvelun suorituksesta, jota ei ole tilattu ja joka on direktiivin [2005/29] 5 artiklan 5 kohdan ja liitteessä I olevan 29 kohdan nojalla kielletty. Tällaisissa tapauksissa se, että kuluttaja ei reagoi toimitukseen tai suoritukseen, jota ei ole tilattu, ei merkitse tarjouksen hyväksymistä.”

8 Saman direktiivin 31 artiklan, jonka otsikko on ”Kumottavat säädökset”, ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kumotaan – – [direktiivi 97/7] – – 13 päivästä kesäkuuta 2014.”

Direktiivi 2005/29

9 Direktiivin 2005/29 johdanto-osan 6, 16–18 ja 23 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(6) Tällä direktiivillä lähennetään jäsenvaltioiden lait, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja välittömästi vahingoittavia ja siten laillisesti toimivien kilpailijoiden taloudellisia etuja välillisesti vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä, sopimaton mainonta mukaan lukien. – –

--

- (16) Aggressiivisia kaupallisia menettelyjä koskevien säännösten piiriin olisi kuuluttava ne menettelyt, jotka merkittävästi vähentävät kuluttajan valinnanvapautta. Näitä menettelyjä ovat häirinnän, pakottamisen, fyysinen voimankäyttö mukaan luettuna, ja sopimattoman vaikuttamisen käyttäminen.
- (17) Oikeusvarmuuden lisäämiseksi on suotavaa nimetä ne kaupalliset menettelyt, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina. Liitteessä I on sen vuoksi täydellinen luettelo kaikista kyseisistä menettelyistä. Nämä ovat ainoat kaupalliset menettelyt, joita voidaan pitää sopimattomina ilman 5–9 artiklan säännöksiin perustuvaa tapauskohtaista arviointia. Luetteloa voidaan muuttaa vain muuttamalla tätä direktiiviä.
- (18) -- Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja direktiiviin sisältyvän suojelun tehokkaan soveltamisen mahdollistamiseksi tässä direktiivissä otetaan mittapuuksi [unionin] tuomioistuimen tulkinnan mukainen valistunut, kohtuullisen tarkkaavainen ja huolellinen keskivertokuluttaja, ottaen huomioon sosiaaliset, kulttuuriset ja kielelliset tekijät, mutta siinä on myös säännöksiä, joilla estetään sellaisten kuluttajien hyväksikäyttö, jotka erityispiirteidensä vuoksi ovat erityisen alttiita sopimattomille kaupallisille menettelyille. --

--

- (23) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, eli sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevista kansallisista laeista sisämarkkinoiden toiminnalle aiheutuvien esteiden poistamista ja korkeatasoisen yhteisen kuluttajansuojan tarjoamista lähentämällä sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevia jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin [unionin] tasolla, joten [unioni] voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sisämarkkinoiden esteiden poistamiseksi ja korkeatasoisen yhteisen kuluttajansuojan saavuttamiseksi.”

10 Kyseisen direktiivin 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, säädetään seuraavaa:

”1. Tätä direktiiviä sovelletaan 5 artiklassa tarkoitettuihin elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisiin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin ennen jotakin tuotetta koskevaa liiketointa ja sen jälkeen.

2. Tällä direktiivillä ei rajoiteta sopimusoikeutta eikä erityisesti sopimuksen pätevyyttä, tekemistä tai vaikutusta koskevia sääntöjä.

--”

11 Mainitun direktiivin 5 artiklan 1 ja 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Sopimattomat kaupalliset menettelyt ovat kiellettyjä.

--

5. Liitteessä I on luettelo niistä kaupallisista menettelyistä, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina. Samaa luetteloa on sovellettava kaikissa jäsenvaltioissa ja sitä voidaan muuttaa ainoastaan muuttamalla tätä direktiiviä.”

- 12 Direktiivin 2005/29 8 artiklassa, jonka otsikko on ”Aggressiiviset kaupalliset menettelyt”, säädetään seuraavaa:

”Kaupallista menettelyä pidetään aggressiivisena, jos se asiayhteydessä, kun otetaan huomioon kaikki seikat ja olosuhteet, häirinnän, pakottamisen, fyysinen voimankäyttö mukaan luettuna, tai sopimattoman vaikuttamisen keinoin merkittävästi heikentää tai on omiaan merkittävästi heikentämään keskivertokuluttajan valinnanvapautta tai käyttäytymistä suhteessa tuotteeseen ja näin saa tai todennäköisesti saa hänet tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt.”

- 13 Kyseisen direktiivin 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Määritettäessä, käytetäänkö kaupallisessa menettelyssä häirintää, pakottamista, fyysinen voimankäyttö mukaan luettuna, tai sopimatonta vaikuttamista, huomioon otetaan:

- a) sen ajoitus, tapahtumapaikka, luonne ja kesto;
- b) uhkaava tai halventava kielenkäyttö tai käyttäytyminen;
- c) elinkeinonharjoittajan vaikuttaminen tuotetta koskevaan kuluttajan ratkaisuun käyttämällä tiedossaan olevia vastoinkäymisiä tai seikkoja, jotka ovat niin vakavia, että ne heikentävät kuluttajan arvostelukykyä;
- d) elinkeinonharjoittajan asettamat vaikeat ja kohtuuttomat sopimuksen ulkopuoliset esteet, kun kuluttaja haluaa käyttää sopimukseen sisältyviä oikeuksiaan, mukaan lukien oikeutta päättää sopimus tai vaihtaa tuotetta tai elinkeinonharjoittajaa;
- e) uhkaus ryhtyä toimiin, jotka eivät ole laillisesti mahdollisia.”

- 14 Mainitun direktiivin liitteen I, jonka otsikko on ”Kaupalliset menettelyt, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina”, osaan, jonka otsikko on ”Aggressiiviset kaupalliset menettelyt”, sisältyvän 29 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Maksun vaatiminen heti tai myöhemmin elinkeinonharjoittajan toimittamista tuotteista, joita kuluttaja ei ole tilannut, tai tällaisten tuotteiden palautuksen tai säilyttämisen vaatiminen, paitsi jos tuote on direktiivin [97/7] 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimitettu korvaava tuote (toimitus, jota ei ole tilattu).”

Alankomaiden oikeus

BW

- 15 Siviililain (Burgerlijk Wetboek, jäljempänä BW), sellaisena kuin se oli voimassa 12.6.2014 saakka, 7:7 §:n 2 momentissa säädetään, että luonnolliselle henkilölle, joka ei toimi elinkeino- tai ammattitoimintaa harjoittaessaan, ei saa lähettää tavaraa, jota tämä ei ollut tilannut, ja vaatia

hinnan maksamista, kyseisen tavaran palauttamista tai sen säilyttämistä. Kun tällainen tavara kuitenkin lähetetään, sovelletaan analogisesti BW:n, sellaisena kuin se oli voimassa 12.6.2014 saakka, 7:7 §:n 1 momenttia, joka koskee oikeutta pitää tavara ilmaiseksi.

- 16 BW:n, sellaisena kuin sitä sovelletaan 13.6.2014 alkaen, 7:7 §:n 2 momentissa säädetään, että luonnolliselle henkilölle, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa, ei synny mitään maksuvelvollisuutta, kun on kyse sellaisesta tavaran, rahoitustuotteen, veden, kaasun, sähkön, kaukolämmön tai digitaalisen sisällön, jota ei toimiteta aineellisella välineellä, toimituksesta, jota ei ole tilattu, riippumatta siitä, onko digitaalinen sisältö yksilöllistettävissä ja voidaanko tähän sisältöön kohdistaa tosiasiallista valvontaa, taikka sellaisesta palvelujen suorituksesta, jota ei ole tilattu, siten kuin säädetään BW:n, sellaisena kuin sitä sovelletaan 13.6.2014 alkaen, 6 luvussa olevan 193i §:n f momentissa. Se, että luonnollinen henkilö, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa, ei reagoi tällaiseen toimitukseen tai suoritukseen, jota ei ole tilattu, ei merkitse sen hyväksymistä. Kun tällainen tavara kuitenkin toimitetaan, sovelletaan analogisesti BW:n, sellaisena kuin sitä sovelletaan 13.6.2014 alkaen, 7:7 §:n 1 momenttia, joka koskee oikeutta pitää tavara ilmaiseksi. Viimeksi mainittua säännöstä sovelletaan riippumatta siitä, toimiiko lähettäjä edustettuna.

Juomavesilaki

- 17 Juomaveden tuotantoa ja jakelua sekä julkisen juomavesihuollon järjestämistä koskevista uusista säännöksistä 18.7.2009 annetun lain (juomavesilaki) (Wet houdende nieuwe bepalingen met betrekking tot de productie en distributie van drinkwater en de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening (Drinkwaterwet)) (Stb. 2009, s. 370; jäljempänä juomavesilaki) 3 §:ssä säädetään, että julkisen juomavesihuollon riittävä ja kestävä toteuttaminen tietyllä jakelualueella on toimivaltaisen vesilaitoksen omistajan tehtävä, ja tämän on kyseisen lain 8 §:n mukaan toimitettava juomavettä mainitulle jakelualueelle.
- 18 Mainitun lain 5 §:n mukaan toimivaltainen ministeri määrittelee kunkin vesilaitoksen osalta jakelualueen, jolla vesilaitoksen omistaja on toimivaltainen ja kyseisen lain 8 §:n mukaan velvollinen toimittamaan juomavettä mainitulle jakelualueelle.
- 19 Juomavesilain 8 §:ssä säädetään seuraavaa:
- ”1. Vesilaitoksen omistajan on annettava sen vesilaitokselle osoitetulla jakelualueella tarjous sen hallinnoimaan vesijohtoverkkoon liittamisestä jokaiselle, joka sitä pyytää.
 2. Vesilaitoksen omistajan on myös annettava sen vesilaitokselle osoitetulla jakelualueella tarjous juomaveden jakelusta sen hallinnoiman vesijohtoverkon kautta jokaiselle, joka sitä pyytää.
 3. Vesilaitoksen omistajan on noudatettava kohtuullisia, avoimia ja syrjimättömiä ehtoja.
- –”
- 20 Kyseisen lain 9 §:n 1 momentissa säädetään, että vesilaitoksen omistaja noudattaa toimintalinjaa, jolla pyritään estämään juomaveden toimittamisen keskeyttäminen pienkäyttäjälle. Mainitun lain 9 §:n 2 momentin mukaan toimivaltainen ministeri määrittelee yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat juomaveden toimitusten lopettamista pienkäyttäjälle ja ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, joilla pyritään mahdollisimman suuressa määrin estämään juomaveden toimittamisen keskeyttäminen pienkäyttäjälle.

21 Juomavesilain 11 §:n mukaan vesilaitoksen omistaja käyttää taksoja, jotka kattavat kulut ja ovat avoimia ja syrjimättömiä.

22 Kyseisen lain 12 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Vesilaitoksen talousarviossa täsmennetään, millä tavoin erilaiset kustannukset – erityisesti laskutettavissa olevat enimmäispääomakustannukset – siirretään taksaan.

2. Ennen kunkin vuoden lokakuun 1. päivää vesilaitoksen omistaja toimittaa [toimivaltaiselle] ministerille kertomuksen kustannuksista – erityisesti pääomakustannuksista –, jotka on vyörytetty edellisen kalenterivuoden aikana vesihuollon taksoihin, ja asianomaisena vuonna realisoituneesta liikevoitosta. Kertomukseen on liitettävä tilintarkastajan antama lausunto ilman varausta. Ministeri toimittaa mainitun kertomuksen [Staten-Generaalin (parlamentti)] kummallekin kamarille ennen kalenterivuoden loppua.

3. Jos 2 momentissa tarkoitettusta kertomuksesta ilmenee, että liikevoitto ylittää 11 §:n 2 momentin perusteella kyseessä olevalle vuodelle määritetyt pääomakustannukset, vesilaitoksen omistaja huolehtii siitä, että ylitys korvataan seuraavan kalenterivuoden hinnoittelussa.”

23 Mainitun lain 13 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Julkisen juomavesihuollon edistämiseksi yleisessä täytäntöönpanomääräyksessä tai sen nojalla vahvistetaan muita yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka koskevat

a. 11 §:ssä tarkoitetun taksan perustana olevia kustannuksia

b. 12 §:ssä tarkoitettuja taksojen laskentaperusteita ja -menetelmää.

2. Jos 11 §:n tai 12 §:n säännöksiä taikka 1 momentissa tarkoitettuja yksityiskohtaisia sääntöjä ei noudateta, [toimivaltainen] ministeri voi antaa suosituksen vesilaitoksen omistajalle. Suosituksessa on ilmoitettava syyt, joiden vuoksi 11 §:n tai 12 §:n säännöksiä tai mainittuja sääntöjä ei ole noudatettu, ja taksoja koskevat muutokset, joita niiden noudattaminen edellyttää. Suosituksessa on ilmoitettava määräaika, jonka kuluessa suositusta on noudatettava.”

Juomaveden toimittamisen keskeyttämistä pienkäyttäjille koskevasta toimintalinjasta annettu määräys

24 Juomaveden toimittamisen keskeyttämistä pienkäyttäjille koskevista säännöistä 17.4.2012 annetun infrastruktuuri- ja ympäristöasioista vastaavan valtiosihteerin määräyksen nro IENM/BSK-2012/14677 (juomaveden toimittamisen keskeyttämistä pienkäyttäjille koskevasta toimintalinjasta annettu määräys) (Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, nr. IENM/BSK-2012/14677, houdende regels met betrekking tot het afsluiten van kleinverbruikers van Drinkwater) (Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van drinkwater) (Stcrt. 2012, nro 7964) 2 §:ssä määrätään seuraavaa:

”Vesilaitoksen omistaja ei saa keskeyttää veden toimittamista pienkäyttäjälle maksujen suorittamisen laiminlyönnin vuoksi ennen kuin on noudatettu 3 ja 4 §:ssä säädettyä menettelyä.”

25 Kyseisen määräyksen 3 §:ssä, jonka otsikko on ”Kirjallinen muistutus”, määrätään seuraavaa:

”1. Jos pienkäyttäjä ei vastaa vesilaitoksen omistajan ensimmäiseen maksukehotukseen määräajassa, vesilaitoksen omistajan on osoitettava asianomaiselle pienkäyttäjälle ainakin yksi tätä koskeva kirjallinen muistutus.

2. Edellä mainitussa kirjallisessa muistutuksessa vesilaitoksen omistajan on

a. muistutettava pienkäyttäjää velkaneuvontamahdollisuuksista

b. ehdotettava pienkäyttäjän kirjallisella suostumuksella tämän yhteystietojen, asiakasnumeron ja velan määrää koskevien tietojen toimittamista velkaneuvonnasta vastaavalle taholle, paitsi jos pienkäyttäjä ei ole luonnollinen henkilö; ja

c. mainittava, että juomaveden toimittamista pienkäyttäjälle ei voida keskeyttää, jos hän esittää 6 §:n d kohdassa tarkoitetun lääkirintodistuksen, jollei mainitun pykälän a–c kohdassa mainituista olosuhteista muuta johdu.”

26 Kyseisen määräyksen 4 §:ssä määrätään seuraavaa:

”Vesilaitoksen omistaja pyrkii ottamaan yhteyttä pienkäyttäjään kiinnittääkseen tämän huomion maksuviivästysten välttämismahdollisuuksiin, lopettaakseen maksuviivästykset ja saadakseen vahvistuksen siitä, onko 3 §:n 2 momentin b alakohdassa tarkoitettu lupa myönnetty vai ei.”

Juomavesipäätös ja juomavesimääräys

27 Juomaveden tuotantoa ja jakelua sekä julkisen juomavesihuollon järjestämistä koskevista säännöksistä 23.5.2011 annetussa päätöksessä (juomavesipäätös) (besluit houdende bepalingen inzake de productie en distributie van drinkwater en de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening (Drinkwaterwet)) (Stb. 2011, s. 293), joka on annettu juomavesilain nojalla, ja eräitä juomaveden, lämpimän hanaveden ja talousveden toimittamiseen liittyviä asioita koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 14.6.2011 annetussa infrastruktuuri- ja ympäristöasioista vastaavan valtiosihteerin määräyksessä nro BJZ2011046947 (juomavesimääräys) (Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, nr. BJZ2011046947, houdende nadere regels met betrekking tot enige onderwerpen inzake de voorziening van drinkwater, warm tapwater en huishoudwater (Drinkwaterregeling)) (Stcrt. 2011, s. 10842) on yksityiskohtaisia sääntöjä kustannusten laskentatavasta, ja niissä täsmennetään, mitkä kustannukset voidaan vyöryttää hintaan ja millä tavoin. Toimivaltainen ministeri valvoo näiden sääntöjen noudattamista. Vesilaitos julkaisee vuosittain vedenjakeluun seuraavana kalenterivuonna sovellettavia hintoja koskevan taulukon ja täsmentää samalla, millä tavoin nämä hinnat lasketaan kustannusten perusteella.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

28 Stichting Waternet on vesilaitos, joka on yksinoikeudella vastuussa juomaveden jakelusta Amsterdamin kunnassa (Alankomaat), jossa sijaitsevassa asunnossa MG on asunut vuoden 2012 syyskuusta lähtien.

- 29 MG ei ilmoittanut Stichting Waternetille muuttamisestaan kyseisen asunnon uudeksi asukkaaksi. Myöskään edellinen asukas ei ollut ilmoittanut muutostaan vaan maksoi edelleen mainittuun asuntoon liittyvät juomaveden jakelua koskevat laskut 1.1.2014 saakka. Stichting Waternet lähetti 12.11.2014 MG:lle tervetuliaiskirjeen ja osoitti sille 18.11.2014 lähtien laskut juomaveden jakelusta 1.1.2014 alkaen. MG ei ole maksanut yhtäkään laskua ajanjaksolta 1.1.2014–18.11.2016.
- 30 Stichting Waternet saattoi näin ollen kantonrechterin (kantonituomari, Alankomaat) käsiteltäväksi kanteen, jossa se vaati, että MG velvoitetaan maksamaan 283,79 euroa laillisine korkoineen ja kuluineen, ja toissijaisesti, että se saa luvan sulkea mainitun asunnon vesiliittymän. Kyseinen tuomioistuin hylkäsi Stichting Waternetin maksuvaatimuksen sillä perusteella, että juomaveden jakelu on BW:n, sellaisena kuin sitä sovelletaan 13.6.2014 alkaen, 7:7 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimitus, jota ei ole tilattu. Se hyväksyi sitä vastoin Stichting Waternetin toissijaisen vaatimuksen sillä edellytyksellä, ettei MG nimenomaisesti ilmoita 14 päivän kuluessa tuomion tiedoksiannosta aikomuksestaan hankkia juomavettä. MG teki 18.11.2016 Stichting Waternetin kanssa juomaveden jakelua koskevan sopimuksen.
- 31 Stichting Waternet valitti kantonrechterin tuomiosta Gerechtshof Amsterdamiin (Amsterdamin ylioikeus, Alankomaat), joka hylkäsi valituksen sillä perusteella, ettei pääasian asianosaisten välillä ollut tehty minkäänlaista sopimusta juomaveden jakelusta ajanjaksolla 1.1.2014–18.11.2016, että juomaveden jakelua kyseisenä ajanjaksona oli pidettävä BW:n, sellaisena kuin sitä sovelletaan 13.6.2014 alkaen, 7:7 §:n 2 momentissa tarkoitettuna toimituksena, jota ei ole tilattu, ja ettei asiaa voitu arvioida eri tavalla sen perusteella, että MG on kuluttanut vettä.
- 32 Stichting Waternet teki sitten kassaatiovalituksen ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen eli Hoge Raad der Nederlandeniin (Alankomaiden ylin tuomioistuin). Kyseinen tuomioistuin pohtii, voidaanko Alankomaissa vallitsevan yleisen käytännön ja julkista vesihuoltoa koskevan Alankomaiden lainsäädännön perusteella katsoa, että Stichting Waternetin kaupallinen menettely ei ole direktiivin 2005/29 5 artiklan 5 kohdassa ja liitteessä I olevassa 29 kohdassa, direktiivin 97/7 9 artiklassa ja direktiivin 2011/83 29 artiklassa tarkoitettu juomaveden toimitus, jota ei ole tilattu.
- 33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että koska julkista juomavesihuoltoa pidetään Alankomaissa julkisen vallan olennaisena tehtävänä, tällä alalla ei ole kilpailulle avoimia markkinoita, joten yhtäältä kaikilla vesilaitoksilla on yksinoikeus toimittaa juomavettä niille osoitetuilla jakelualueilla ja toisaalta niiden on annettava liittämistä koskeva tarjous niille, jotka sitä pyytävät, ja oltava keskeyttämättä veden toimittamista kuluttajan asuntoon, jos tämä on laiminlyönyt maksun suorittamisen. Mainittu tuomioistuin täsmentää lisäksi, että tällaisten laitosten on viranomaisten valvonnassa käytettävä taksoja, jotka kattavat kulut ja ovat avoimia ja syrjimättömiä.
- 34 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa seuraavaksi, että Alankomaissa keskivertokuluttajan oletetaan tietävän, että asunto, johon hän muuttaa, on liitetty julkiseen vesijohtoverkkoon ja että juomaveden toimitus ei ole maksutonta.
- 35 Kyseinen tuomioistuin on lopuksi sitä mieltä, että pääasia eroaa 13.9.2018 annetun tuomion Wind Tre ja Vodafone Italia (C-54/17 ja C-55/17, EU:C:2018:710) taustalla olleista asioista, koska pääasiassa kuluttaja ei voi valita vesilaitosta, joka toimittaa hänelle juomaveden, kulut laskutetaan, kun kuluttaja on tosiasiallisesti kuluttanut vettä, ja kyseiset kulut kattavat menot ja ovat avoimia ja syrjimättömiä ja ne vahvistetaan viranomaisten valvonnassa.

36 Tässä tilanteessa Hoge Raad der Nederlanden päätti lykätä asian ratkaisua ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko [direktiivin 97/7] 9 artiklaa ja [direktiivin 2011/83] 27 artiklaa, luettuina yhdessä [direktiivin 2005/29] 5 artiklan 5 kohdan ja saman direktiivin liitteessä I olevan 29 kohdan kanssa, tulkittava siten, että kyseessä on näissä säännöksissä tarkoitettu juomaveden toimitus, jota ei ole tilattu, kun vesilaitoksen kaupallinen menettely on seuraavanlainen:
- i) vesilaitoksella on lain nojalla (a) sille osoitetulla jakelualueella yksinoikeus ja yksinomainen velvollisuus toimittaa juomavettä vesijohtoverkon välityksellä sekä (b) velvollisuus antaa pyynnöstä julkiseen vesijohtoverkkoon liittämistä ja juomaveden toimittamista koskeva tarjous
 - ii) vesilaitos säilyttää kuluttajan asunnon liittymän julkiseen vesijohtoverkkoon sellaisena kuin se oli ennen kuin kuluttaja muutti asuntoon, niin että kuluttajan asunnon vesijohdoissa on paine ja kuluttaja voi siten suoritettuaan aktiivisen ja tietoisin toimen – avattuaan hanan tai suoritettuaan vastaavan toimenpiteen – halutessaan käyttää juomavettä, myös jos hän on ilmoittanut, ettei hän halua tehdä juomaveden toimitussopimusta, ja
 - iii) vesilaitos veloittaa kuluttajalta maksun siltä osin kuin kuluttaja on tosiasiallisesti käyttänyt vettä suorittamalla aktiivisen ja tietoisin toimen, siten että käytettävät taksat kattavat kulut ja ovat avoimia ja syrjimättömiä, mitä viranomaiset valvovat?
- 2) Ovatko [direktiivin 97/7] 9 artikla ja [direktiivin 2011/83] 27 artikla, luettuina yhdessä [direktiivin 2005/29] 5 artiklan 5 kohdan ja saman direktiivin liitteessä I olevan 29 kohdan kanssa, esteenä sille, että vesilaitoksen ja kuluttajan välille oletetaan syntyneen sopimus juomaveden toimittamisesta, jos (i) kuluttaja, kuten keskivertokuluttaja Alankomaissa, tietää juomaveden toimituksen olevan maksullista, (ii) kuluttaja siitä huolimatta käyttää pitkäaikaisesti ja säännöllisesti juomavettä, (iii) kuluttaja jatkaa juomaveden käyttöä senkin jälkeen, kun hän on saanut vesilaitokselta tervetuliaiskirjeen, laskuja ja maksukehotuksia, ja (iv) kuluttaja ilmoittaa tuomioistuimen annettua luvan asunnon juomavesiliittymän sulkemiseen haluavansa siltäkin tehdä sopimuksen vesilaitoksen kanssa?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Toinen kysymys

- 37 Toisella kysymyksellään, joka on tutkittava ensimmäiseksi, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo lähinnä, säännelläänkö direktiivin 97/7 9 artiklalla ja direktiivin 2011/83 27 artiklalla, luettuina yhdessä direktiivin 2005/29 5 artiklan 5 kohdan ja liitteessä I olevan 29 kohdan kanssa, sopimusten syntymistä, ja erityisesti, onko niitä tulkittava siten, että vesilaitoksen ja kuluttajan välillä voidaan katsoa tehdyn sopimus kuluttajan nimenomaisen suostumuksen puuttuessa.
- 38 Aluksi on huomautettava yhtäältä, että direktiivi 97/7 on tosin kumottu 13.6.2014 direktiivin 2011/83 31 artiklan nojalla. Kun otetaan huomioon ajanjakso, jolloin tämän tuomion 28 ja 29 kohdassa tarkoitettut tosiseikat ovat tapahtuneet, toiseen kysymykseen vastaamiseksi on kuitenkin otettava huomioon sekä direktiivin 97/7 että direktiivin 2011/83 säännökset.

- 39 Toisaalta tämä kysymys on merkityksellinen sillä edellytyksellä, että Stichting Waternetin ja MG:n välistä oikeussuhdetta ei säännellä täysimääräisesti kansallisella lainsäädännöllä niin elinkeinonharjoittajan suorittaman juomaveden toimituksen kuin tähän toimitukseen liittyvien, kuluttajalle aiheutuvien kulujen osalta. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, täyttyykö tämä edellytys pääasiassa.
- 40 Ensinnäkin on todettava, että direktiivin 97/7 kohteena on kuluttajansuoja etäsopimuksissa ja erityisesti niiden velvoitteiden laajuuden määrittäminen, jotka elinkeinonharjoittajien on täytettävä kuluttajille annettavien tietojen ja kuluttajien peruuttamisoikeuden osalta. Kyseinen direktiivi ei sitä vastoin kata etäsopimusten syntymistä koskevia sääntöjä.
- 41 Toiseksi on huomautettava, että – kuten direktiivin 2011/83 3 artiklan 5 kohdan selvästi sanamuodosta ilmenee – kyseinen direktiivi ei vaikuta kansalliseen yleiseen sopimusoikeuteen, kuten sopimuksen pätevyttä, syntymistä tai vaikutuksia koskeviin sääntöihin, ellei yleisen sopimusoikeuden näkökohtia säännellä kyseisellä direktiivillä. Myös direktiivin 2011/83 johdanto-osan 14 perustelukappaleesta ilmenee, että kyseisen direktiivin ei pitäisi vaikuttaa kansalliseen lainsäädäntöön, jolla säännellään sopimuksen tekemistä tai sen pätevyttä, esimerkiksi suostumuksen puuttuessa.
- 42 Kolmanneksi on todettava direktiivistä 2005/29, että sen 3 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kyseisellä direktiivillä ei rajoiteta sopimusoikeutta eikä erityisesti sopimuksen pätevyttä, syntymistä tai vaikutusta koskevia sääntöjä.
- 43 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, säännelläänkö direktiivin 97/7 9 artiklalla ja direktiivin 2011/83 27 artiklalla, luettuina yhdessä direktiivin 2005/29 5 artiklan 5 kohdan ja liitteessä I olevan 29 kohdan kanssa, sopimusten tekemistä.
- 44 Tältä osin on täsmennettävä, että kyseiset säännökset koskevat siitä aiheutuvia vaikutuksia, että kyseessä todetaan mahdollisesti olevan toimitus, jota ei ole tilattu, siltä osin kuin niillä pyritään yhtäältä kieltämään tällaisesta toimituksesta muodostuva kaupallinen menettely direktiivin 2005/29 5 artiklan 5 kohdan ja liitteessä I olevan 29 kohdan nojalla ja toisaalta säätämään kuluttajan vapautumisesta vastasuoritusvelvollisuudesta tapauksessa, jossa on kyse toimituksesta, jota ei ole tilattu.
- 45 Tämän tuomion 40–42 ja 44 kohdassa esitetyistä seikoista seuraa näin ollen, että koska sopimusoikeuden yleisiä näkökohtia ei ole yhdenmukaistettu unionin tasolla, sopimusten syntymistä, tekemistä ja pätevyttä säännellään kansallisella oikeudella. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on näin ollen ratkaistava Alankomaiden oikeuden perusteella, voidaanko vesilaitoksen ja kuluttajan välillä katsoa tehdyn sopimus kuluttajan nimenomaisen suostumuksen puuttuessa.
- 46 Edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 97/7 9 artiklalla ja direktiivin 2011/83 27 artiklalla, luettuina yhdessä direktiivin 2005/29 5 artiklan 5 kohdan ja liitteessä I olevan 29 kohdan kanssa, ei säännellä sopimusten syntymistä, joten ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on arvioitava kansallisen säännösten nojalla, voidaanko vesilaitoksen ja kuluttajan välillä katsoa tehdyn sopimus kuluttajan nimenomaisen suostumuksen puuttuessa.

Ensimmäinen kysymys

- 47 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko direktiivin 2005/29 liitteessä I olevassa 29 kohdassa tarkoitettua toimituksen, jota ei ole tilattu, käsitettä tulkittava siten, että se kattaa kaupallisen menettelyn, jossa liittymä julkiseen vesijohtoverkkoon säilytetään kuluttajan muuttaessa aikaisemmin käytössä olleeseen asuntoon, kun kyseinen kuluttaja ei ole esittänyt tätä koskevaa pyyntöä.
- 48 Aluksi on muistutettava, että – kuten jo tämän tuomion 39 kohdassa on todettu – ensimmäiseen kysymykseen annettava vastaus on merkityksellinen sillä edellytyksellä, että Stichting Waternetin ja MG:n välistä oikeussuhdetta ei säännellä täysimääräisesti kansallisella lainsäädännöllä elinkeinonharjoittajan suorittaman juomaveden toimituksen eikä tähän toimitukseen liittyvien, kuluttajalle aiheutuvien kulujen osalta, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava.
- 49 Tarvittaessa on tutkittava, kuuluuko pääasiassa kyseessä olevan juomaveden toimittamista koskevan menettelyn kaltainen kaupallinen menettely direktiivin 2005/29 soveltamisalaan.
- 50 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa, luettuna saman direktiivin johdanto-osan 23 perustelukappaleen valossa, säädetään, että mainitun direktiivin tarkoituksena on tukea sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja saavuttaa korkeatasoinen kuluttajansuoja lähentämällä jäsenvaltioiden lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä.
- 51 Kansallinen lainsäädäntö kuuluu näin ollen mainitun direktiivin soveltamisalaan vain, jos sillä pyritään kuluttajansuojaan liittyviin tavoitteisiin (ks. vastaavasti määräys 4.10.2012, Pelckmans Turnhout, C-559/11, ei julkaistu, EU:C:2012:615, 20 kohta).
- 52 Tältä osin on huomautettava, että pääasiassa kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön tavoitteet eivät ilmene selvästi ennakkoratkaisupyyntöstä eivätkä unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta. Tässä tilanteessa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava, johtuuko Stichting Waternetin menettely sellaisten kansallisten säännösten soveltamisesta, joilla pyritään kuluttajien taloudellisten etujen suojaamiseen liittyviin tavoitteisiin, ja kuuluuko se näin ollen direktiivin 2005/29 soveltamisalaan vai pyritäänkö sillä sitä vastoin suojaamaan ainoastaan kansanterveyden kaltaisia muita yleisiä etuja. Ainoastaan siinä tapauksessa, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan Stichting Waternetin menettely kuuluu tämän tuomion edellä olevan kohdan perusteella direktiivin 2005/29 soveltamisalaan, sen tehtävänä on tarkastaa, merkitseekö kyseinen menettely toimitusta, jota ei ole tilattu.
- 53 Direktiivin 2005/29 liitteessä I olevassa 29 kohdassa todetaan käsitteestä toimitus, jota ei ole tilattu, että aggressiivisten kaupallisten menettelyjen, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina, luokkaan kuuluu muun muassa ”maksun vaatiminen heti tai myöhemmin elinkeinonharjoittajan toimittamista tuotteista, joita kuluttaja ei ole tilannut – (toimitus, jota ei ole tilattu)”.

- 54 Kyseisessä 29 kohdassa tarkoitettu ”toimitus, jota ei ole tilattu”, on siis muun muassa toimintaa, joka muodostuu siitä, että elinkeinonharjoittaja vaatii kuluttajalta maksun palvelusta, joka on toimitettu tälle ilman, että tämä on sen tilannut (tuomio 13.9.2018, Wind Tre ja Vodafone Italia, C-54/17 ja C-55/17, EU:C:2018:710, 43 kohta ja tuomio 5.12.2019, EVN Bulgaria Toplofikatsia ja Toplofikatsia Sofia, C-708/17 ja C-725/17, EU:C:2019:1049, 64 kohta).
- 55 Tältä osin on palautettava mieleen, että direktiivin 2005/29 8 artiklassa määritellään aggressiivisen kaupallisen menettelyn käsite muun muassa siten, että se merkittävästi heikentää tai on omiaan merkittävästi heikentämään keskivertokuluttajan valinnanvapautta tai käyttäytymistä tuotteen osalta. Tästä seuraa, että kuluttajan on voitava valita vapaasti se, että hän tilaa palvelun. Tämä edellyttää erityisesti, että elinkeinonharjoittajan kuluttajalle antamat tiedot ovat selkeät ja riittävät (ks. vastaavasti tuomio 13.9.2018, Wind Tre ja Vodafone Italia, C-54/17 ja C-55/17, EU:C:2018:710, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 56 Unionin tuomioistuin on myös katsonut, että koska hinta on kuluttajan mielessä lähtökohtaisesti ratkaiseva tekijä silloin, kun hän tekee kaupallisen ratkaisun, sitä on pidettävä tietona, jota kuluttaja tarvitsee voidakseen tehdä tällaisen perustellun ratkaisun (tuomio 13.9.2018, Wind Tre ja Vodafone Italia, C-54/17 ja C-55/17, EU:C:2018:710, 47 kohta).
- 57 Direktiivin 2005/29 säännösten tulkittamisessa kuluttajan käsite on lisäksi ensiarvoisen tärkeä. Kyseisen direktiivin johdanto-osan 18 perustelukappaleen mukaan direktiivissä otetaan mittapuuksi tavanomaisesti valistunut, kohtuullisen tarkkaavainen ja huolellinen keskivertokuluttaja, ja huomioon otetaan sosiaaliset, kulttuuriset ja kielelliset tekijät (tuomio 13.9.2018, Wind Tre ja Vodafone Italia, C-54/17 ja C-55/17, EU:C:2018:710, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Johdanto-osan saman 18 perustelukappaleen mukaan ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on arvioitava keskivertokuluttajan tyypillistä reaktiota kussakin tapauksessa.
- 58 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että pääasiassa kyseessä olevan vesilaitoksen on tarjottava palvelu, joka muodostuu juomaveden toimittamisesta, jota ei voida keskeyttää sen vuoksi, että kuluttaja on laiminlyönyt maksun suorittamisen, ennen kuin kuluttajalle on lähetetty kirjallinen muistutus ja vesilaitos on pyrkinyt ottamaan tähän yhteyttä henkilökohtaisesti.
- 59 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää veden laskuttamisesta, että kulujen syntyminen edellyttää kuluttajan omasta aloitteesta tapahtuvaa toimintaa veden kuluttamisen muodossa. Jokaisen vesilaitoksen on käytettävä lisäksi viranomaisten valvonnassa taksoja, jotka kattavat kulut ja ovat avoimia, syrjimättömiä ja vedenkulutukseen nähden oikeasuhteisia.
- 60 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa myös, että Alankomaissa keskivertokuluttaja, joka on muuttanut aikaisemmin käytössä olleeseen asuntoon, tietää, että kyseinen asunto on edelleen liitetty julkiseen vesijohtoverkkoon ja että veden toimitus on maksullista.
- 61 Nämä olosuhteet erottavat pääasian 13.9.2018 annetun tuomion Wind Tre ja Vodafone Italia (C-54/17 ja C-55/17, EU:C:2018:710, 49 ja 56 kohta) taustalla olleista asioista. Unionin tuomioistuin totesi näet kyseisessä tuomiossa, että on merkityksetöntä, että kyseessä olevien palvelujen käyttö saattoi tietyissä tapauksissa edellyttää kuluttajan tietoista toimintaa, ja päätteli, että kyse oli direktiivin 2005/29 liitteessä I olevassa 29 kohdassa tarkoitettusta toimituksesta, jota ei ollut tilattu, koska kuluttajat eivät kyseisissä asioissa olleet saaneet asianmukaisia tietoja tietyistä toimitetuista palveluista ja niiden hinnasta.

62 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että – jollei niistä tarkastuksista, jotka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on suoritettava, muuta johdu – direktiivin 2005/29 liitteessä I olevassa 29 kohdassa tarkoitettua toimituksen, jota ei ole tilattu, käsitettä on tulkittava siten, että se ei kata juomavettä toimittavan vesilaitoksen kaupallista menettelyä, jossa liittymä julkiseen vesijohtoverkkoon säilytetään kuluttajan muuttaessa aikaisemmin käytössä olleeseen asuntoon, siltä osin kuin kyseinen kuluttaja ei voi valita tämän palvelun tarjoajaa, palvelun tarjoaja laskuttaa vedenkulutuksen perusteella taksat, jotka kattavat kulut ja ovat avoimia ja syrjimättömiä, ja kuluttaja tietää, että kyseinen asunto on liitetty julkiseen vesijohtoverkkoon ja että veden toimitus on maksullista.

Oikeudenkäyntikulut

63 Pääasioiden asianosaisten osalta asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Kuluttajansuojasta etäsopimuksissa 20.5.1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY 9 artiklalla sekä kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta 25.10.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU 27 artiklalla, luettuina yhdessä sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11.5.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY 5 artiklan 5 kohdan ja liitteessä I olevan 29 kohdan kanssa, ei säännellä sopimusten syntymistä, joten ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on arvioitava kansallisen säännösten nojalla, voidaanko vesilaitoksen ja kuluttajan välillä katsoa tehdyn sopimus kuluttajan nimenomaisen suostumuksen puuttuessa.**
- 2) **Jollei niistä tarkastuksista, jotka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on suoritettava, muuta johdu, direktiivin 2005/29 liitteessä I olevassa 29 kohdassa tarkoitettua toimituksen, jota ei ole tilattu, käsitettä on tulkittava siten, että se ei kata juomavettä toimittavan vesilaitoksen kaupallista menettelyä, jossa liittymä julkiseen vesijohtoverkkoon säilytetään kuluttajan muuttaessa aikaisemmin käytössä olleeseen asuntoon, siltä osin kuin kyseinen kuluttaja ei voi valita tämän palvelun tarjoajaa, palvelun tarjoaja laskuttaa vedenkulutuksen perusteella taksat, jotka kattavat kulut ja ovat avoimia ja syrjimättömiä, ja kuluttaja tietää, että kyseinen asunto on liitetty julkiseen vesijohtoverkkoon ja että veden toimitus on maksullista.**

Allekirjoitukset